

Felix Mendelssohn op Festival Oude Muziek

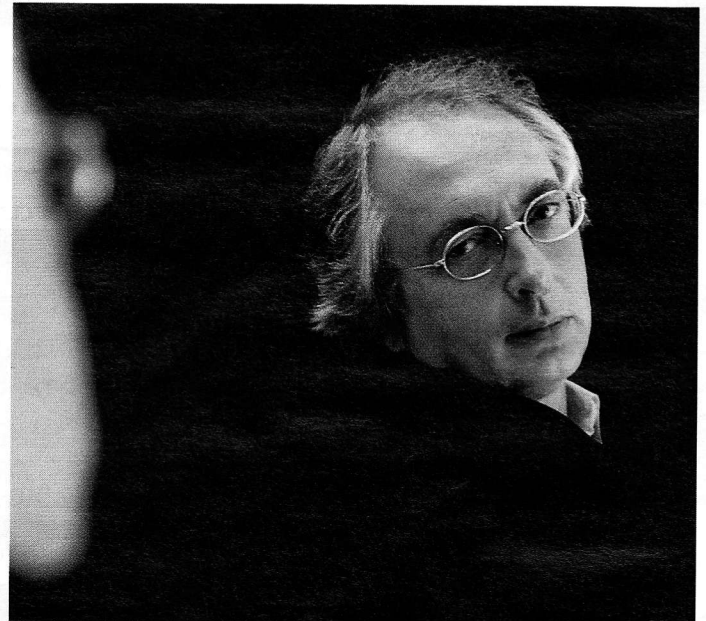
Het Festival Oude Muziek heeft een speciale plaats ingeruimd voor de Derde, Vierde en Vijfde symfonie van Felix Mendelssohn, wiens geboortjaar 1809 tijdens het Utrechtse festijn uitgebreid wordt herdacht. De symfonieën worden uitgevoerd door het neusje van de zalm onder de historisch georiënteerde ensembles: het Orkest van de Achttiende Eeuw, *orchestra in residence* tijdens het festival, en het Orchestre des Champs-Élysées.

door Arjan van Dijk

In 1982, toen de eerste editie van het Festival Oude Muziek in Utrecht plaatsvond, leek het voor veel mensen ondenkbaar dat er op die plaats muziek van Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847) zou worden gespeeld. Toch liet het programma van het festival destijds al muziek van Haydn en de zonen van Bach horen. En in 1989 luidde de ondertitel zelfs 'van middeleeuwen t/m de vroegromantische periode'. Niet verwonderlijk dus dat er in dit herdenkingsjaar ruime aandacht wordt besteed aan het werk van Mendelssohn. In de concertzaal Vredenburg-Leidsche Rijn kunt u twee avonden lang genieten van vooral symfonische maar ook vocale muziek van deze componist. Uiteraard zijn de uitvoerenden wel specialisten op het gebied van de historische uitvoeringspraktijk.

Op dinsdag 1 september treedt het Orkest van de Achttiende Eeuw op met Mendelssohns Overture *Die Hebriden* en zijn Vierde en Vijfde symfonie, beter bekend als de *Italiaanse* en de *Reformatie*. De muzikale leiding is uiteraard in handen van oprichter Frans Brügggen, met zijn 74 jaar nog steeds onmiskenbaar de ingenieur van een weldadig transparante orkestklank. Voorafgaand aan het concert kunt u een interview bijwonen met Siewert Verster, de directeur van het orkest.

Mendelssohn werd in 1809 te Hamburg geboren, en was zes jaar toen hij begon met pianoles. Met acht jaar kreeg hij compositieles van Carl Zelter, die hem introduceerde bij de grote schrijver en filosoof Johann Wolfgang Goethe. Op zijn twintigste maakte hij een reis door Engeland en Schotland. Een bezoek aan de Hebriden, een eilandengroep voor de westkust van Schotland, inspireerde hem tot de muzikale landschapschildering die in de gelijknamige ouverture klinkt. Na zijn terugkeer in Duitsland begon hij aan een symfonie, zijn Vijfde, voor het derde eeuwfeest van de Lutherse kerk. Het werd een imposant en statig werk, dat later de bijnaam *Reformatie* zou krijgen. De componist varieert er ruimschoots op het Luther-koraal *Ein feste Burg ist unser Gott*. In de winter van 1832 verbleef Mendelssohn langdurig in Italië. Niet alleen het schitterende Italiaanse landschap zelf, maar ook het reisverslag

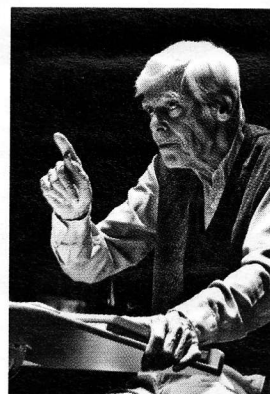
Philippe Herreweghe

in Goethes *Italiaanische Reise* inspireerde Mendelssohn tot zijn opgewekte en zonnige Vierde symfonie, de *Italiaanse*.

Op vrijdag 4 september is het de beurt aan het Orchestre des Champs-Élysées voor een uitvoering van de cantate *Die erste Walpurgisnacht* en zijn Derde symfonie, bijgenaamd de *Schotse*, onder leiding van chef-dirigent Philippe Herreweghe. U kunt deze bevlogen Belgische oudmuziekpionier uit de generatie na Brügggen aan het woord horen in een interview voorafgaand aan het concert.

Vanwege zijn grote voorliefde voor vocale muziek opent Herreweghe het programma met *Die erste Walpurgisnacht*, waarbij het Parijse orkest wordt aangevuld met het Collegium Vocale uit Gent, het Coro dell'Accademia Chigiana uit Siena en vier vocale solisten. De tekst is van de hand van Goethe en handelt over de lenterituelen van een heidens bergvolk; met name Berlioz was zeer onder de indruk van Mendelssohns compositorische prestaties in deze cantate. Tot slot van dit Mendelssohn-feest in Utrecht klinkt de *Schotse*, waaraan de componist voor het eerst dacht tijdens zijn bezoek in 1829 aan Holyroodhouse, de Schotse residentie van het Engelse koningshuis. Daarnaast staan er zes andere Mendelssohn-concerten op het programma. Vooral de grote nachtelijke openluchtvoorstelling *Zomerdroom*, op 28 augustus in Park Lepelenburg, en het muziektheaterprogramma 'Unheimliches Weh' met het kameroperaatje *Die Heimkehr aus der Fremde*, op 4 september, zijn van harte aanbevolen.

www.oudemuziek.nl

Frans Brügggen